

SURREAL

YAPI, GAYRİMENKUL, TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

ALABİLİRSİNİZ

Nisan 2019 Sayı 13

SURREAL
mobil uygulamalarda

Mimari Ustalığıyla
**PASİFİK TASARIM
MERKEZİ**

**SELÇUK
AVCI**

"Tasarım Bir
Katmanlandırma
Sürecidir"

Londra'da Simgesel
ve İkonik Bir Yapı:

**SHOREDITCH
HOTEL**

Troya'nın İzleri
Geleceğe
Işık Tutuyor

İtalyan
Tasarımcı
**Luca
Nichetto**

GAMZE GÜVEN

"AMBALAJLARDA ZAMANSIZ
TASARIMLAR ÖN PLANDA"

Katar'ın
İncisi Doha

Kültürel Bir Mimari:
Beyrut Terasları

Yat Tasarımında
Sınır Yok

Selçuk Avcı

“TASARIM BİR KATMANLANDIRMA SÜRECİDİR”

Sürdürülebilir mimarlığın Türkiye’de öncü firmalarından biri olan Avcı Architects kurucusu Mimar Selçuk Avcı, ekolojik tasarım ve enerji tasarrufunu ön planda tutan mimari anlayışıyla bir çok projeye imza attı. Selçuk Avcı, konut sektörü, ticari sektör, ofisler, perakende, sanat, spor, hava alanı tasarımı, sağlık hizmetleri ve yüksek eğitim kurumları alanlarına yönelik çok çeşitli programların tasarım ve idaresinde birçok kişisel deneyime sahip. Dünyanın birçok farklı bölgesinde global projelerle eş zamanlı olarak üretim yapan Avcı Architects’in kurucusu Mimar Selçuk Avcı ile mimarlık ofislerinden mimarlık, sanat ve tasarım topluluğu olan The Circle’i konuşmak için bir araya geldik.

RÖPORTAJ ŞAFAK BAKŞI

Öncelikle sizi ve Avcı Architects’i tanıyabilir miyiz? İngiltere’de 1984 senesinde Bath Üniversitesi’nden mezun olduktan sonra bir süre Arup Associates’de çalışıp 1988’de kendi ofisi mi açmaya karar verdim. Staj dönemimde Feilden Clegg Bradley Studio’da çalışmıştım. Beni iş hayatına hazır hale getiren bu iki tecrübeydi. Kendi ofisimle yarışmalar kazanarak ve erken başarılar elde ederek İngiltere’de ismimizi duyurmayı başardık. Ardından Markus Lehto ile birlikte yatırım danışmanlığı konusunda hizmet veren Urbanista’yı kurduk. 2008 yılında ekonomik kriz tüm Avrupa’yı etkisi altına alınca Avrupa’daki projelerimiz durdu. O nedenle Londra’da bulunan ofisi küçültmeye karar verdik ve krizden çok fazla etkilenmeyen Türkiye’de çalışmalarımızı yoğunlaştırdık. Projeleri İstanbul’dan, gayrimenkul ve yatırım işlerini de Londra’dan yürütmeye başladık. Avcı Architects çeşitli safhalardan geçerek bugünkü halini aldı diyebilirim.

Avcı Architects’in tasarım felsefesi hakkında neler söylemek istersiniz? Projeyi şekillendirirken temel aldığınız unsurlar nelerdir?

Ofis olarak ilk günden bu yana tasarım ve kavram kalitesindeki ısrarcılığımızdan hiçbir zaman ödün vermedik. Bizim için tasarım bir katmanlandırma sürecidir. Bir çözümün ortaya çıkışı, projeyi saran konuların anlaşılması ve bunlarla yakınlık kurulmasına dayanıyor. Basmakalıp çözümlerden kaçınarak meselenin DNA’sına inmeye çalışıyoruz. Bizi heyecanlandıran bu husustur.

Günümüzde birçok mimar ve mühendis farklı ve nitelikli özellikler için çalışıyor. Fakat çalışma biçimleri ya da alışkanlıkları dikkate alındığında, belki de yüzde 5- yüzde 10 gibi bir aralıktaki mimar - mühendis, bizi ilgilendiren yaklaşımla çalışıyor; bu yaklaşımın tarifi de sanırım holistik ya da bütünlük tasarım. Türkiye için de çok önemli bir konu olduğunu düşündüğümüz bütünlük tasarım teknik, sanat-

"SÜRDÜRÜLEBİLİR
MİMARİ, İNSAN VE
DOĞA EKSENLİ BİR
YAPILAŞMA
YAKLAŞIMINI
ANLATIR."

sal ve yapısal her bilgiyi bir araya getiren, çok yönlü bir düşünce tarzını ifade ediyor. Michelangelo, Mimar Sinan, Leonardo da Vinci gibi ustalar aslında bütünlük tasarımı yapıyorlardı. Bu tür isimlerin çağımızda benzerleri yok, çünkü yapı artık geçmişle kıyaslanamayacak kadar komplice. Bir binanın mekaniği, elektriği, teknolojisi, aydınlatma tasarımı gibi bir sürü farklı boyutu var. Tüm bu alanlardaki bilgiye tek bir kişinin aynı seviyede hakim olması ve yaratıcı olabilmesi imkansız bir durum. Bu konularda en iyiyi yapan insanların, bir araya gelerek ekip olmaları ve birlikte kafa yormaları gerekiyor.

Sürdürülebilir mimarlığın Türkiye’de öncü firmalarından birisiniz. Sürdürülebilir mimarlık nedir, kısaca açıklar mısınız?

Sürdürülebilir mimari, insan ve doğa eksenli bir yapılaşma yaklaşımını anlatır. Kendi içerisinde de çok önemli; ekolojik, etik ve ekonomik diye adlandırdığımız üç ayrı eksen vardır. Ekolojik mimari anlamında, tam olarak sürdürülebilirliğin ilkelerini bütünlüştürmek istiyorsanız, diğer iki segmenti de vurgulamanız gerekir. Dolayısıyla sürdürülebilir bir ürünün ortaya çıkması ilk andan itibaren bu üç faktörün sürece dahil edilmesine bağlı. Ekolojik eksenin ne olduğu ve bunu yönlendiren etkenlerin neler olduğu artık yaygın olarak biliniyor. Sürdürülebilirliğin ekonomik boyutunu hayal etmek de zor değil, bir yapıya biçilen ekonomik değer günün şartları ile sınırlı kalmadan gelecek senaryolarını da hesaba katar ve gelecek nesillerin ihtiyaçlarını da düşünerek yapılırsa sürdürülebilir olur. Sürdürülebilirliğin etik boyutu ise bir yapının kent yaşamına, sahiplerine ve kullanıcılarına yaşam dön-

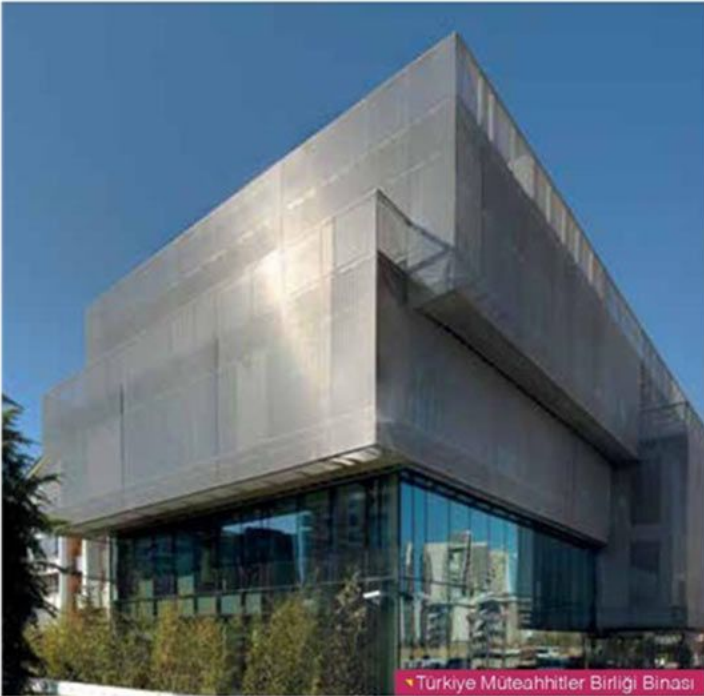

▼ Türkiye Muteahhitler Birliği Binası

güsü boyunca sağlayacağı sosyolojik ve psikolojik etkenlerdir. Ayrıca ekolojik mimaride sadece mimarinin birtakım cihazlarla desteklenmesinden bahsetmemeliyiz. Mimarinin gayretleri doğanın bir parçası olduğundan, içerisinde de olduğu ortamdan esinlenerek kendi kendini sürdürülebilirliğine doğru yönlendirilmeli diye düşünüyorum.

Türkiye’deki en iyi sürdürülebilir mimari örneklerden birisi olan Türkiye Muteahhitler Birliği Binası ile birçok ödül aldınız. Bu binanın sürdürülebilirlik açısından nasıl ele alındığını, neler vaat ettiğini anlatır mısınız?

Bölgenin iklim şartlarını derinden analiz etmeden ekolojik tasarım yapamazsınız. Dolayısıyla Ankara’yı bu anlamda çok iyi analiz ederek, o iklim şartlarında termal labirent sistemini kullanmamız gerektiğini düşündük. Yapının en dikkat çeken özelliklerinden biri olan termal labirent sistemi Ankara’nın tipik iklim özelliği olan gündüz ve gece arasındaki sıcaklık farkını kullanarak önemli ölçüde enerji tasarrufu sağlıyor. Yaz ortasında bile gece ve gündüz sıcaklıkları arasında büyük fark olması, gündüz sıcaklığı 30-35 dereceye yükselirken gece sıcaklığı 15-18 derecelere düşüyor olması gibi iklimsel

▼ Türkiye Muteahhitler Birliği Binası

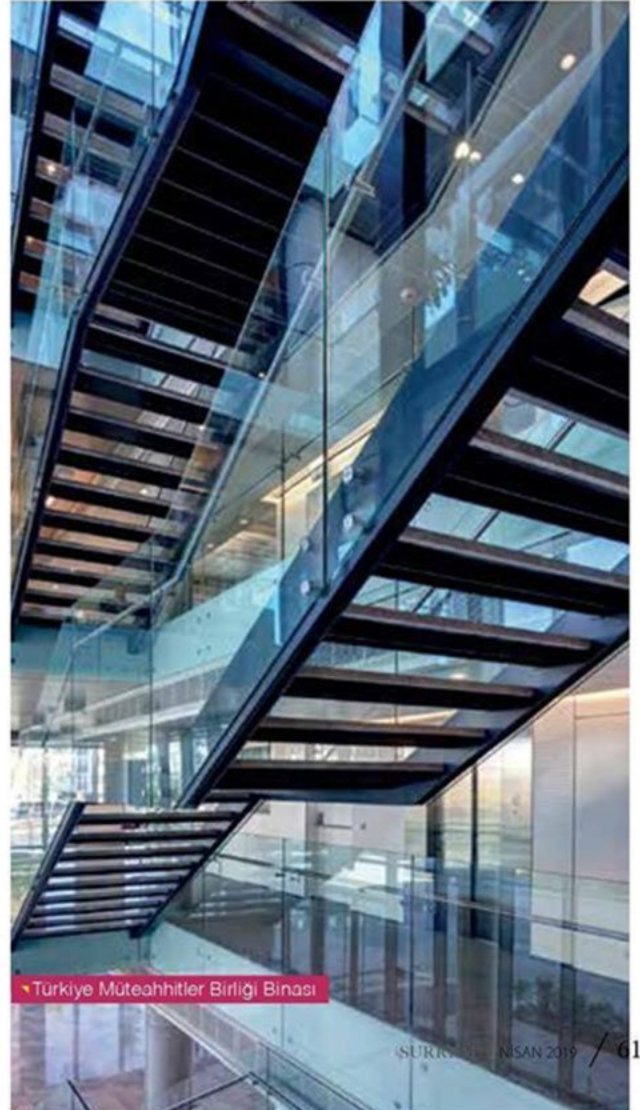
"Termal labirent sistemi, Ankara'nın tipik iklim özelliği olan gündüz ve gece arasındaki sıcaklık farkını kullanarak önemli ölçüde enerji tasarrufu sağlıyor."

verilere karşı, gece düşen sıcaklık doğal yollardan elinizde olan ve kullanmanız gereken önemli bir kaynağa dönüşüyor. Labirent de bu kaynağı değerlendirmek için kurulmuş bir sistem. Labirent bir ısıl kütedir, beton ya da taş gibi ısıl yoğunluğu yüksek olan bir malzemeden yapılır. Yani termal labirent yaz aylarında düşük gece ısını depolayarak gündüz yapının pasif olarak soğutulmasını, kışın ise toprak altının öz ısısının kullanılarak yapının pasif olarak ısıtılmasını sağlıyor. Bu, tabii ki bulunduğunuz yerin doğal iklim şartları uygun olduğunda yapabileceğiniz bir sistem. Böylelikle Türkiye'de ilk kez termal labirent sistemini kullanarak standart binalara oranla yüzde 50 enerji tasarrufu sağlamış olduk.

Ayrıca binanın cephesinde kullanılan ve paslanmaz çelik malzemeden üretilmiş mesh (ağ) sistemi, güneşe açık yüzeylerde aşırı ısınmayı önüyor ve binanın aldığı gün ışığını optimize ediyor. Binada kütesel ısıtma ve soğutma sağlayan betonarme döşeme içi borular, bina iklimlendirmesinde enerji tasarrufu sağlayan "chilled-beam" (soğuk kiriş) sistemi, su tasarrufu sağlayan vitrikiye elemanları, sıcak su sağlanmasında kullanılan güneş kolektörleri, bahçe sulamasında ve tuvaletlerde kullanılmak üzere yağmur

suyunun toplanması gibi ekolojik sistemler de yer alıyor. Yapının enerji ihtiyacının yaklaşık yüzde 5'i bina çatısına yerleştirilen fotovoltaik panellerle karşılanacak. Binada yer alan enerji tasarruflu LED aydınlatmalar, binanın fiziksel durumunu kontrol altında tutan otomasyon sistemi, gün ışığına ve harekete duyarlı aydınlatma seviye otomasyonu ve gökyüzünde ışık kirliliğini azaltan dış aydınlatma tasarımı binanın diğer önemli ekolojik unsurlarını oluşturuyor diyebilirim. Peyzaj tasarımında az su tüketen endemik bitkiler tercih ederek bu bağlamda da bütünsel bir yaklaşım elde ettik. Sulama gerektirmeyen bitkilerin kullanıldığı yeşil çatı sistemi su tasarrufu sağlarken, yaz aylarında da binanın ısıtma gereksinimini azaltarak enerji tasarrufuna da katkıda bulunuyor.

TMB Binası, aynı zamanda tasarım çalışmaları kapsamında tüm disiplinlerin mimar tarafından koordine edildiği, etütlerin, AR-GE çalışmalarının yapılarak, Türkiye'deki inşaat ve malzeme sektörünün gelişimine katkıda bulunan ve yerel malzemelerin kullanımını teşvik eden bir 'entegre tasarım' örneği.

Türkiye Mühendisler Birliği Binası

Aynı zamanda mimarlık, sanat ve tasarım topluluğu olan The Circle'in da kurucususunuz. Bu fikir nasıl ortaya çıktı? Bu fikri hangi motivasyonlarla hayata geçirdiniz?

Mimarlık ve tasarım odaklı bir ortak çalışma alanı (co-working), işbirliği, öğrenme ve öğretme topluluğu olarak 2018'in Haziran ayında kurduğumuz "The Circle" fikrini nasıl bulduğumuz aslında uzun bir hikaye. The Circle'i kurma fikri bir süredir aklımızdaydı fakat Sanja Jurca Avcı ve ben, Londra'da sanatçı ve mimar arkadaşlarımız tarafından kurulan 'Salon d'Art' (Sanat Mekânı) oluşumunda yer aldıktan sonra, birçok açıdan bu oluşumun temelleri atılmış oldu. 2012-2016 yılları arasında İstiklal Caddesi'ndeki eski ofisimizde yer verdiğimiz, sergilerden ve etkinliklerden oluşan 'Dialogue' (Dialog) serisiyle birlikte stüdyolarımızı yaratıcı süreçlerini ortaya çıkarmak ve tartışmaya açmak isteyen sanatçılara açtık. Fakat

"The Circle biz mimarlara, Avcı Architects olarak yürüttüğümüz projelerde bağımsız ortaklarla birlikte çalışabileceğimiz bir platform sağlıyor."

Balance Güneşli

Balance GÄneüli

stüdyonun işleyen bir ofis mekânında görülebilecek tipik kısıtlamalara sahip olması sebebiyle kolay bir şekilde sergi formatına geçme konusunda hep zorluk yaşadık.

Zamanla daha çok bu yönde çaba göstermemiz gerektiğini hissetmeye başladık. Ancak bununla birlikte daha esnek ve ilham verici bir ortamda bağımsız tasarımcılar, mühendisler, grafik tasarımcılar ve sanatçılar gibi disiplinlerarası branşlarla iş birliği yapmanın her zaman gerekli olduğunu hissettik. Bu bağlamda mimari yaratıcılık ve üretim süreciyle olan ilişkimizi çeşitlendirme ihtiyacı duyduk. Bu işbirliklerinin kendi stüdyomuza yakın mesafelerde devam edebileceği, kendi projelerimizi daha etkili bir şekilde gerçekleştirebilmemize yardımcı olacak bir mekân yaratmak

▼ Kintele Kongre Merkezi

istedik. Aynı dönem zarfında Urbanista'da uzun zamandır ortağım olan yakın arkadaşım Markus Lehto, işbirlikçi topluluk oluşturma alanında yeni bir düşünce biçimi başlattı ve Arnavutköy'de Joint Idea (Ortak Fikir) isimli bir ortak çalışma alanı yarattı. Kendisine Eda Çarmıklı da ortak olarak katıldı ve bütüncül çalışma ve yaşamaya dayalı özgün bir düşünsel sistem kurulmuş oldu. İçerik üreticisi olarak Life Works Labs'i yanına alan Joint Idea, sanat ve müziği barındırarak çok disiplinli bir yaklaşım üzerinden zenginleştirilen kişisel ve profesyonel gelişime yöneldi. Üçüncü senesini kutlayan Joint Idea, bizim için inkâr edemeyeceğimiz bir ilham kaynağı oldu ve biz de güçlü yönlerimizi bir araya getirerek daha çok tasarıma odaklanan bir şey yapmaya karar verdik.

Avcı Architects, The Circle'in neresinde duruyor ve ondan nasıl beslenecek?

The Circle biz mimarlara, Avcı Architects olarak yürüttüğümüz projelerde bağımsız ortaklarla birlikte çalışabileceğimiz bir platform sağlıyor. Aynı zamanda bağımsız olarak çalışmaya başlamak isteyen genç mimarlar için bir girişim topluluğu görevi görüyor. Böylece bağımsızlıklarından ödün vermeden kendi mesleki uygulamalarını sürdürürken, bizlerle nispeten büyük ölçekli projelerde çalışma fırsatı elde ediyorlar.

Avcı Architects'in şu sıralar gündeminde nasıl projeler var? Biraz bahsedebilir misiniz?

Dünyanın birçok farklı bölgesinde global projelerimizle eş zamanlı olarak üretimimiz devam ediyor. Nijer'in Niamey şehrinde tasarladığımız Niamey otel projemizin inşaatı tüm hızıyla sürüyor. Projenin çok kısa bir sürede betonarme imalatları tamamlandı. Cephe ve altyapı çalışmalarının da tamam-

lanmasıyla Nisan 2019'da açılması hedefleniyor.

Benin'de yeni bir otel ve konferans merkezinin konsept tasarımını tamamladık. Proje kapsamında Uluslararası Konferans Merkezi, cumhurbaşkanlığı bireyleri veya grup toplantıları için gerekli olan temel alanlar, kaliteli bir ortamda, tüm kompleksin kalitesini artıracak iç avlular ile tamamen yenilenecek ve genişletilecek.

▼ Niamey Otel